

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi A.J.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...)

na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie I ACa (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 listopada 2019 r.,

postanawia:

skargę oddalić.

UZASADNIENIE

A. J. i A.J.1 reprezentowani przez pełnomocnika, radcę prawnego D.K., pismem z 1 sierpnia 2019 r. wnieśli skargę na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. akt I ACa (...), toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...). Pełnomocnik skarżących domagając się stwierdzenia przewlekłości postępowania wniósł o zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w (...) do rozpoznania sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania oraz zasądzenie na rzecz skarżących kwoty 10.000 zł.

Wnosząc skargę na przewlekłość postępowania pełnomocnik skarżących wyjaśnił, że w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania 10 grudnia 2009 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął pozew. Następnie, na skutek prawidłowego

określenia wartości przedmiotu sporu sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S. , który wyrokiem z 10 maja 2012 r. powództwo oddalił. Rozpoznając apelację od wskazanego wyroku, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 10 maja 2012 r., V ACa (...) apelację oddalił. Skarżący wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z 10 maja 2012 r. Rozpoznając apelację Sąd Najwyższy wyrokiem z 20 czerwca 2013 r., IV CSK 705/12 uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego z 10 maja 2012 r. oraz wyrok Sądu Okręgowego w S. z 29 listopada 2011 r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania. W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z 9 marca 2015 r., I C (...) powództwo skarżących oddalił. Rozpoznając apelację skarżących od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 9 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 14 kwietnia 2016 r. uchylił ten wyrok, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z 19 lutego 2018 r., I C (...) zasądził na rzecz skarżących kwotę 35.383 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 7 kwietnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za zwłokę za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Apelacja od wskazanego wyroku Sądu Okręgowego z 19 lutego 2018 r. wniesiona została przez obie strony. Akta do Sądu Apelacyjnego wpłynęły 22 listopada 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) 10 maja 2019 r. wyznaczył pierwszą rozprawę, odraczając publikację orzeczenia do dnia 17 maja 2019 r., a następnie postanowieniem z tego dnia, zamkniętą rozprawę otworzył na nowo i na posiedzeniu niejawnym wydał postanowienia dowodowe.

Wskazany wyżej przebieg toczącego się postępowania uznany został za spełniający znamiona rażącego naruszenia prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. W ocenie pełnomocnika skarżących postępowanie w sprawie trwa dłużej niż jest to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł o jej oddalenie przedstawiając jednocześnie historię sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2018 r., poz. 75 z późn. zm.; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość), ustawa ta reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu. Stosownie do art. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (ust. 1), przy czym dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (ust. 2). Oznacza to, że celem skargi na przewlekłość wnoszonej w toku toczącego się postępowania sądowego jest przeciwdziałanie trwającej przewlekłości, zaś jej funkcją jest przede wszystkim wymuszenie nadania sprawie odpowiedniego, sprawnego biegu procesowego. Służy temu zarówno samo stwierdzenie wystąpienia przewlekłości w postępowaniu (art. 12 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość), jak i możliwość zalecenia podjęcia przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie (art. 12 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość). Ponadto, z treści art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość wynika, że skargę o stwierdzenie, iż w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się do sądu w toku postępowania w sprawie, zaś zgodnie z jej art. 4 ust. 1, sądem właściwym do jej rozpoznania jest sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie. Jeżeli zaś skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym - właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy (art. 4 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

Skarga jest niezasadna. W toku postępowania nie doszło do nieuzasadnionej zwłoki. Obrazuje to relacja z przebiegu postępowania

w sprawie, stanowiąca załącznik do odpowiedzi na skargę Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) z 7 października 2019 r. Wskazuje ona, że 2 kwietnia 2019 r. wydano zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozpoznanej sprawy, która odbyła się 10 maja 2019 r. Następnie, 17 maja 2019 r. odroczone ogłoszenie orzeczenia, wydając jednocześnie postanowienie o dopuszczeniu dowodów. Uzupełniające postępowanie dowodowe przeprowadzono 9 października 2019 r. W tym dniu odbyła się też rozprawa, którą zamknięto, a odroczenie ogłoszenia orzeczenia wyznaczono na dzień 23 października 2019 r.

Analiza poszczególnych etapów postępowania w tej sprawie prowadzi do wniosku, że toczyło się ono bez zbędnej zwłoki. Wziąć przy tym należy pod uwagę szereg czynności, które musiały być dokonane przez Sąd Apelacyjny w (...). Były to postanowienia o dopuszczeniu dowodów oraz zawiadomienia o podejmowanych czynnościach pełnomocników. Biorąc pod uwagę przytoczone wcześniej daty rozpraw i wydawanych orzeczeń poczynawszy od wytoczenia powództwa przed Sąd Rejonowy w S. oraz przeciętny bieg terminów w podobnych sprawach zarówno w sądach okręgowych, apelacyjnych, jak i w Sądzie Najwyższym uznać trzeba, że brak jest podstaw do uznania, że którykolwiek z zaangażowanych w sprawie sądów działał opieszale czy przewlekłe. Długotrwałość postępowania związana była z wykorzystanymi możliwościami zaskarżenia orzeczeń. Wadliwe orzeczenie o kosztach wydane przez Sąd Okręgowy w S., które stało się podstawą uwzględnienia apelacji w tej sprawie przyczyniło się wprawdzie do wydłużenia biegu postępowania, ale nie można go uznać za nieuzasadnioną zwłokę w rozumieniu ustawy o skardze na przewlekłość. Nie można też z tego powodu uwzględnić skargi na przewlekłość skarżącego. Podstawą uwzględnienia skargi może być bowiem jedynie ustalenie bądź beczynności w sprawie, bądź działania przewlekłego, kiedy to bez przyczyny czynności podejmowane są z częstotliwością, która nie może być uzasadniona okolicznościami sprawy lub innymi obiektywnymi przesłankami. Postępowanie w przedmiotowej sprawie toczyło się tymczasem w prawidłowym tempie, czynności podejmowano niezwłocznie, a terminy rozpraw wyznaczane były z uwzględnieniem normalnego ruchu spraw w sądach. Wskazać nadto należy, że skarga na przewlekłość postępowania wniesiona jest na postępowanie toczące się przed

Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt I ACa (...), tymczasem wnoszący skargę odnosi się do całego postępowania w sprawie, poczynwszy od jago zainicjowania przed Sądem Rejonowym w S..

Z powyższych względów skarga skazanego nie mogła zostać uwzględniona i na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

as